

מא:

עין משפט
נר מצוה

בג א מ"י פרק ט"ז מהלכות
פסח"מ הלכה ז:

תורה אור השלם

1. וְטָבַל הַכֶּהֵן אֶת אֶצְבְּעוֹ
בְּדָם יְהוָה מִן הַדָּם שֶׁבַע
פַּעֲמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת פְּנֵי
פְּרִכַת הַקֹּדֶשׁ: וַיִּקְרָא ד', ו

מוסף רע"י

תנא דבי רב. קרי לנביא
קמיתא שטותא צבורא כהנא
דמקרי ספרא דבי רב לפי שהיה
שגור בניה ממדש לפי כולם אכל
ביתא דר' שמואל לא היה
שגורה אלא בפי תלמידיו (חורין)
(טו) פיגל בקומץ. בהקטרת
קומץ חישב על השירים: עד
שיפגל בכל המזרח. והקטרת
א' מן חמי מזרח הוא, דליקא נמי
הקטרת צדיו (מנחות טז):
העושה. סתם (שבת צא):

שיטה מקובצת

דפריך הכי לכל ^א האמור בעיני משמע
אפי' ליתרת ושמי הכליות משום
דכתיב כאשר יורם צפר כהן משום
דלא אינו עיני לגופיה תהוה עיני צפר
העלם כדדרשין צפרק איזהו מקומן
(לקמן דף מט): ודרשין לפר זה פר
שלי יו"כ צין ולתת צדס ועציליה פרי
ליתרת ושמי הכליות ממד היקשא
הוא הדין לרבי ישמעאל דדריש
לפר זה פר העלם ליתרת [ושמי]
כליות ולא דריש כאשר יורם דלא כר'י
אלא חד היקשא דחטאת ^א לרבות
שעירי עבודת כוכבים וא"כ חטאתם
על שגגתא תמה לי וגבי ^א שעירי
עבודת כוכבים אחמי מנרתי תרי
היקשיו ומשמי תנאי היא ושמי לאהי
תנא ^א אחא ליה יתרת ושמי הכליות
בצפר יו"כ מדתניא בתורת כהנים
כל חלב פר ^א החטאת פר לרבות
פר יום הכפורים ליתרת ושמי
הכליות יש לתמוה דבבבליה הש"ס
נקיט שעירי עבודת כוכבים בלשון
רבים ופר העלם בלשון יחיד דמאי
שנא והא מאן דלית ליה דבבבליה
(דף ה) שעיר לכל שבט ושבט ^א אית
ליה נמי פר לכל שבט ושבט:

ממאי מדקתני ב'י' צכוליה
שמעתא משמע דלע"ג
דאין מפגלין צחאי מתיר פסול מיהא
הוי ותימיה דצפ' תמיד נשחט (פסחים
דף סא.) גבי שחטו למולים ולערלים
כ'י' ומוקי לה (שם סג.) בשוחט סימן
רשאון למולים כ'י' ור"מ לטעמיה דאמר

אבל יותרת ושתי הכליות דלא כתיבן בגופיה אימא לא. מימה
הא אחרת לפר מימיה ^ה להכי למיהוי כמאן דכתיב בגופיה
לגאמורי לשעירי עבודת כוכבים ושמה אי לאו הך היקשא דחטאתם
על שגתם לא הוה דרישנא ליה הכי: ו**חא** תנא דרבות פה ווח"ב

אבל ויותרת ושתי כליות דלא כתיבן בגופה
אימא לא קא משמע לן: אמר ליה רב הונא
בריה דרב גתן לרב פפא והא תנא ^א פר
זוה"כ לכל מה שאמר ^ב בענין קאמר תנאי היא
תנא דבי רב מרבי הכי תנא דבי רבי
ישמעאל לא מרבי הכי תנא דבי רבי ישמעאל
משמע מפני מה נאמרו יותרת ושתי כליות בפר כהן
שליח ולא נאמרו בפר העלם דבר של צבור
משל למלך בשר ודם שזעם על אוהבו
ומיעט בסרחונו מפני חיבתו ותנא דבי רבי
ישמעאל מפני מה נאמרה ^ד פרוכת הקדש
כהן משיח ^ה ולא נאמר בפר העלם דבר
של צבור משל למלך בשר ודם שסרחה
עליו מדינה אם מיעוטה סרחה פמליא שלו
ממתקיימת אם רובה סרחה אין פמליא שלו
ממתקיימת: לפיכך אם נתן כולן כתיקנן בו:
נתן התם ^ו פיגול בקומץ ולא בלבונה בלבונה
לא בקומץ רבי מאיר אומר פיגול וחייבין עליו
וברת וחכמים אומרים *אין בו כרת עד שיפגול
שטעמא דר' מאיר דקסבר ^ז מפגלין בחצי מתיר
אלא הכא במאי עסקין כגון שנתן את הקומץ
בכמחשבה והלבונה בשתיקה קסבר כל
העושה על דעת ראשונה הוא עושה ממאי
ומדקתני לפיכך אם נתן כולן כתיקנן ואחת
שלא כתיקנה פסול ואין בו כרת הא אחת
שלא כתיקנה וכולן כתיקנן פיגול מגי אימיא
רבנן הא אמרי רבנן אין מפגלין בחצי מתיר
אלא רבי מאיר ואי טעמא דרבי מאיר משום
דמפגלין בחצי מתיר הוא אפילו כדקתני
^ח לאו משום דקסבר * כל העושה על
דעת ראשונה הוא עושה אמר רבי שמואל
בר יצחק לעולם רבנן היא ומאי כתיקנן כתיקנן
לפיגול והא מדקתני לפיכך אם נתן כולן
בכתיקנן ואחת שלא כתיקנן ^ט פסול ואין בו כרת
מכלל דתיקנה להכשירה הוא דאתא אמר
רבא מאי שלא כתיקנה חוץ למקומו רב
אשי אמר שלא לשמו מכלל דכי לא עבד לה
חוץ למקומו ושלא לשמו מחייב אידי דתנא
דישא פיגול וחייבין עליו כרת תנא נמי סיפא
פסול ואין בו כרת: מיתבי^י כמה דברים
אמורים בדמים הניתנין על מזבח החיצון

הוא כשר גמור ויש לומר
גזר כדאי' צפ"צ דמנחות
ת חוטא לבונה אטו לבונה
סימן א' אטו שני סימנין:

ס' ללענין אשה לה' נמי איתקוש: וזה
הענין קאמר. אלמא כולה מילתא יליף
מרת לאת דרס וטבילה: **תנאי היא תנא**
קרי תנא דבי רב. הויה מתני' קמיתא
לא מרבי לאת לאת דרס וטבילה
ועיקובא נפקא לי' ^א ממוקד ורבי
היהוה מאס כלה כפר: **ותנא דבי רבי**
ישמעאל. הך תנא בתרא דאמר לכל
האמור צענין מתניתין ^א דבי רבי
ישמעאל היא ששננית ונסדרה צבית
מדרשו של ר' ישמעאל וסידרו בה ^א
תנאים הרבה כמו שסידרו רבי חייה
ר' אושעיא: ע"ז אוהבו: **ליבור: מיעט**
פסחא. קיל דצדירים: **מעט**
מה לאחריה פרכה הדרש רבם. פכר ^א

כהן משיח כחצי את פני פרכת הקדש
 וזכר העדה כחצי [ויקרא ז] את פני
 הפרכת: **פמליא שלו**. כניסת חבורת
 עלתו ומתמסכרימים ^[א] לדעתו אשר
 דברי סמרו אליהם ואם רוצה סרחה
 אין פמליא לו כי קיימת הרי רואה מסולק
 מחיבתם ומכניסתם במקלם ואין לבו
 גם בהן כבראשונה ה"ג כיון דרוב
 יציור [סרחה] ^[ב] כציכול אין כאן
 קדושה: **פיגול בקומץ ולא בלבונו**.
 בהקטרת המנחה שני מתירין יש
 הקומץ והלבונו ואם הקטיר את
 האחד מחשבת פיגול והאחד
 בשמירה: **ר"מ אומר פיגול**. כדמפרש
 טעמא לקמן: **כגון שנתן את הקומץ**
במחשבה. תחילה ואחר כך הלבונו
 בשמירה וה"ה אם נתן לבונו במחשבה
 תחילה ואחר כך קומץ בשמירה
 וטעמא משום דעל דעת ראשונה
 עשה וגמלא מפגל בכל המתיר ורצון
 סבה ונל דעת ראשונה לא אמרינן
 אלא אם כן אמר אף בשני * וכל
 מחשבה דקדשים מוילא צפה הוא
 אבל ראשונה בשמירה ושניה במחשבה
 דאין כאן אלא מחשבת חצי מתיר
 [ומודה ר"מ] דלא פייגל אלא פסל:
מדקטני. מתקנין ^[דף לז:] **לפיקד את**
נתן ונתן דקטני. וקט"ד היינו שמירה
 ואחם שלא כדקטני. במחשבת חוץ
 לזמנו: **פסול ואין זו דרת**. שלא
 חישב אלא בחצי מתיר דכולן מעבדות
 זו וכולן מחירות ואין פיגול עד
 שיפגל בכולן: **הא אחם שלא כדקטני**.
 הראשונה במחשבה והאשר בשמירה
 פיגול דאמרנן על דעת הראשונה:
 עשה והוה לי מחשבה בכוליה מתיר:
הא אמרינן ^[א] **אין מפגלין בחצי מסיר**.
 כדקטני בדיאי עד שיפגל בכל המתיר
 ואפי' ראשונה במחשבה ושניה בשמירה
 דעת ראשונה עשה ^[דף יז:] **אפילו דקטני**
^[א] **אין מפגלין בחצי מסיר**. וקט"ד היינו שמירה

קוקה לראשונה במחשבה שזע מינה טעמא וזהו הוא: **רתיקה** ^[10] **לפיגול** הראשונה ומעטין דלא אחרין על דעת הראשונה וזע מינה כתקן דאמר להכשירו ^[11] הוא ראשונה ודקרייה שלא כרתיקה לפיגול: שלא כרתיקה לפיגול ראשונה וכוון שנתנו ריגול דהא חטאת היא ומחשבה שלא לשמו ולא תנא פסול אלא שחשבו שלא כרתיקה פיגול לחייב עז אכילתו כרת אלא על דברת **תנא** ^[12] **סיפא פסול ואין בו כרת** קוקה לא פיגול ^[13] והאי דנקט שלא כרתיקה אין עליו כרת ודוקא נקט חוץ למקומו בפייגול ^[14] ראשונה שמתנה אחת מתרת דלא צריך למתניה דהא בלא הכי נמי יס שמתנה אחת מתרת ומפגלת בהן: דכל

[illegible]

לדאקוימאנא לענין אה דאס וועיניגה מומהסער
בענין משמע לכולה מילתא הנאמר בכלל
דגיה דמכאשר יורם איחרכי באס איט ענין
לחשבו כחזו גופו מיימור דכאשר יורם.
מדי דלא חכיב צהדיא ומינה נשמע לאריך
דחשבות והדא קושיא לזוכיה למה לי
יש דלא להו היקש מן היקש, ומר דרש
בגופיה צהדיא מחמא לא פליגי אהדי.

בית שמאי פרק רביעי זבחים

מסורת הש"ס

(א) עיין ירוש' תענית פ"ב ה"א,
(ב) מנחות יד: טז. ע"ש כל
הסוגיא, (ג) לקמן ק'. פסחים
סג. מנחות יד. יז., (ד) שם טז.
[מספחא דזנחיס סופ' ד']
(ה) ויקרא טז כט, (ו) לעיל ב.,
(ז) ועי' יומא נ. תרד"ה פר.

גליון הש"ס

גמ' כל הקושה ע"ד הראשונה.
לעיל דף ז ע"ב שבת דף ז"א:
[רש"י ד"ה כגון שנתן וכו'] וכל
מחשבה דקדשים מוציא כפה
הוא. ע"י צמוס' ריש מילתין ד"ה
כל הזמנים צמוק הדיבור
וצפמחים דף סג ע"א חוס' ד"ה
ר"מ סדר וכו']:

שינויי נוסחאות

[illegible]

שיטה מקובצת (המשך)

[illegible]